

Český svaz taekwon-do ITF

PRAKTIKOVÁNÍ JÓGY PRO ZLEPŠENÍ KOPŮ V TAEKWONDU

2022

Miroslav Betuštiak

Zapojované partie při Taekwon-Do

Taekwon-Do je komplexní bojové umění, které se skládá ze škály různých technik, při kterých je zapotřebí mít pevné tělo, umět ho koordinovat a propojit jednotlivé techniky s dechem. Přes pestrou škálu technik, Taekwon-do se skládá zejména z různých technik kopů, kde je zapotřebí disponovat dobrou mobilitou, zároveň silou, protažením v oblastí kyčlí a celkovou koordinací dolních končetin. Právě tyto faktory jsou klíčové pro sílu, rychlost, výšku a technické provedení kopu.

Pro tuto práci jsem si vybral tři nejzákladnější techniky kopů, kde se budu snažit popsat nejvíce zapojované oblasti a svaly. Jedná se o přímý kop, boční kop a obloukový kop.

Přímý kop – ap chagui

Přímý kop vychází ze základního postavení, ve kterém musí být zpevněný střed těla. Váha se přenáší na stojnou nohu a následně se kopající skrčená noha pomocí flexorů kyčle, hamstringu a lýtkovému svalu přitáhne k tělu. V tomto bodě jsou zároveň protahované svaly hýždí a čtyřhlavý sval stehenní. V poslední fázi se pomocí stažení čtyřhlavého svalu stehenního a protažení zadní strany hamstringů (svaly zadní strany stehna a hýždí) propíná noha v kolenu a tím je kop ve finální pozici.

Boční kop – yop chagui

Boční kop, jak už název vypovídá, je oproti přímému kopu rozdílný v tom, že se kope do boku. Z toho vyplývá, že důležitou roli, kromě svalů jako u přímého kopu, zde hrají protažené přitahovače stehna.

Při kopu jsme postaveni bokem k soupeři a následně nabíjíme nohu přitahováním skrčené nohy ke středu těla. Zde je důležitá kontrakce zadních svalů stehna, lýtky, břišních svalů a flexorů kyčle. Zároveň se protahují svaly hýždí a čtyřhlavý sval stehenní. Při druhé fázi kopu (natažení nohy) je důležitá práce svalů kyčle a protažení vnitřní strany stehna – přitahovačů. Noha je v natažení, tudíž jsou v kontrakci také čtyřhlavý sval stehenní a pro tento kop velmi potřebné hýžděvé svaly.

Obloukový kop - dollyo chagui

Obloukový kop využívá svaly stejných skupin jako předešlé dva kopy. Je zde kladen důraz na sílu středu těla a flexory kyčle.

Nabití kopu předchází mírné vytočení špičky stojné nohy a následně rotace středu těla společně se zvedáním skrčené kopající nohy. Následné natažení nohy v kolenu dokončí kop.

Hlavní zapojované svalové skupiny

Z výše uvedených kopů a zapojovaných svalů nám vyplývá, že nejvíce zapojovanými svaly jsou svaly kyčle (přední skupina – m. iliopsoas, zadní skupina – svaly hýžděvé), dále svaly stehna (přední strana – m. sartorius, čtyřhlavý sval stehenní, zadní strana – dvojhlavý sval stehenní, poloblanitý sval a pološlašitý, mediální strana – přitahovače stehna) a sval lýtkový.

Tyto svaly / svalové partie musí být silné a zároveň protažené, protože v různých fázích kopu je vyžadováno, aby byly zatnuté a v různých naopak protažené.

Jóga jako průprava pro Taekwon-Do

Jóga je umění, které nám pomáhá rozvíjet tělo, duch a propojení s okolím. Skládá se z mnoha pilířů, které celkově formují toto umění. Přestože je jóga velmi obsáhlá a duchovní, velkou složku, zejména v dnešním světě, v ní hraje právě fyzická část – praktikování ásán. Při praktikování protahujeme a posilujeme různé partie a učíme se v pozicích být stabilní, koncentrovaní a schopni ovládat, vnímat své tělo. Zároveň se učíme pracovat s dechem, což je velmi důležité a přínosné.

Jelikož jóga nabízí různé varianty pozic, které kladou důraz na partie, které jsou zapotřebí v Taekwon-Do, je jóga ideální pomocník pro zlepšení techniky, síly i mobility kopů. Při józe se využívá často v pozicích krajních rozsahů a jejich izometrického držení. Velmi důležitou složkou je také neustálé držení pevného středu těla a správného postavení. Jóga je technicky náročná a nutí nás, aby tělo bylo anatomicky správně a my ho uměli správně ovládat. Zároveň díky bohatému spektru cviků je jóga také vhodnou kompenzací pro často přetěžované partie ve sportech nebo pro individuální nedostatky v držení těla, ať již díky nedostatku rozsahu pohybu či špatné propriocepci.

Cviky pro zlepšení

Pozic pro zlepšení výše zmíněných partií je několik. Pro tuto práci vyberu několik základních, které by neměly být příliš náročné, a tudíž by měly být aplikovatelné pro lidi, které nemají s jógou zkušenosti či nemají dostatečně pokročilou úroveň pro náročnější pozice.

V pozicích často protahujeme či zpevňujeme různé partie a svaly, ty ovšem vynechám a budu zmiňovat jen výše zmíněné.

Dolů hledící pes (Adho Mukha Svanasana)

Základní pozice, která je součástí pozdravu slunce. Nohy jsou na šířku kyčlí a ruce zhruba na šířku ramen zapřené v podložce. Vytlačováním kostrče k nebi a tlačení rukou s následným propínáním nohou protahujeme hýžděvé svaly, svaly zadní strany stehna a sval lýtkový. Zároveň musí být zpevněny svaly trupu a svaly přední strany stehna.

Obrázek 1: Dolů hledící pes

Pozice motýla (Baddha Konasana)

Tato pozice se provádí v sedě. Nohy pokrčíme v kolenou a chodidla přiložíme vzájemně k sobě. Snažíme se být narovnaní v zádech a kolena spouštět níže. Ruce necháváme u kotníků – netlačíme do kolen. U tohoto cviku dochází k silnému protažení čtyřhlavého svalu stehenního a přitahovačů stehna. Svaly, které jsou zatnuté a díky nimž můžeme vytrvat v této pozici jsou svaly kyčelního kloubu – zejména m. iliopsoas, ale také svaly hýžděvé.

Obrázek 2: Pozice motýla

Rotace v sedě (Ardha Matsyendrasana)

Výchozí pozice pro tuto ásánu je sed, kde přendáme skrčenou nohu přes koleno druhé nohy a chodidlo opřeme o zem. Následně spodní nohu pokrčíme a provedeme rotaci vrchní částí těla za koleno vrchní nohy. Loktem se zapřeme o koleno. Je důležité abychom byli narovnaní v páteři a zrak směřoval za nás. Druhá ruka slouží jako opora za naším tělem. Jedná se v této pozici o silné protažení hýžděvých svalů, čtyřhlavého svalu stehenního a natahovače stehenní povázky. Zároveň zpevňujeme m. iliopsoas.

Obrázek 3: Rotace v sedě

Pozice velblouda (Ustrasana)

Pro výchozí pozici přejdeme do kleku. Hýždě zvedneme a rukou se chytíme za patu, na druhé straně provedeme to stejné, rukou se chytíme za patu. Následně rozpínáme hrudník a zatínáme hýždě svaly. Tento cvik je výborný na zpevnění hýždě svalů a svalů zadní strany stehna. Zároveň dochází k hlubokému protažení čtyřhlavého svalu stehenního a přední strany břišních svalů.

Obrázek 4: Pozice velblouda

Hluboký předklon (Uttanasana)

Jedná se o základní pozici ve stoje. Nohy máme na šířku ramen a s následným výdechem se předkloníme k nataženým či mírně pokrčeným (podle protažení jedince) nohám. Měli bychom cítit protažení zadní části těla – Hýždě svaly, svaly zadní strany stehna nebo lýtkové svaly. Zároveň jsou zpevněné kyčelní svaly přední strany, čtyřhlavý sval stehenní a flexory kyčle.

Obrázek 5: Hluboký předklon

Elementem **Baek Ho** je kov, jehož přirozeností je ostrost a řezání. Baek Ho symbolizuje západ, kde slunce zapadá. Představuje tedy podzim a sklizeň. Jeho barva je bílá. Mezi ostatními božstvy symbolizuje spravedlnost a dodržování přísných pravidel. Bílá barva symbolizuje ušlechtilost a nevinost, čistotu, mír, posvátnost, charakter a čest.

Hwang Yong střeží střed. Představuje prostředníka mezi ostatními božstvy zabraňujícího jejich střetu. Proto je Hwang Yong vlídnější a laskavější než ostatní bohové. Je symbolem autority a harmonie. Jeho barva je zlatá a elementem je země. Pro získání dobrovolné poslušnosti a loajality využívá raději mentální síly namísto té fyzické. Toto byl hlavní důvod proč byl Hwang Yong uznáván mnoha císaři východu.

Závěr

Je jen pouhou spekulací, zda Chon-Ji odkazuje na Sam Taegeuk, trigramy nebo jezero Chon, nic z toho není v Encyklopedii nijak zmíněno. Pro pana generála bylo důležité, aby Chon-Ji byl první tul, který se učí začátečníci, může mít tedy hlubší filozofický význam. Uvádí studenta do určitého způsobu vidění světa. Světa, ovlivněného starodávnou orientální filozofií. Symbol Taegeuk ukazuje Zemi a Nebe v rovnováze. Symbol Sam Taegeuk přidává do této rovnováhy další rozměr – člověka. Je tedy možné chápat Taekwon-do jako cestu k dosažení rovnováhy a harmonie? A Chon-Ji jako první krok na této cestě?

Použité zdroje:

- Totaly Tae Kwon Do Magazin (Sanko Lewis „An Introduction To The Phylosophy Of Chon-Ji“)
- From Creation To Unification (Stuart Anslow)
- Haidong Gumdo – Hearing the sound of the Sword (Han Sang Hyun)
- web GBHS – www.tkd.cz
- Wikipedia